

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДРС)

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ
про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проект наказу «Про затвердження Інструкції про вимоги до оформлення документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами» (далі – проект Наказу), а також документи, що надані до нього листом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 11.05.2023 № 25/1-14/7276-23, від 11.05.2023 № 14/14-01.2/533-23 та від 06.06.2023 № 25/8-14/8825-23.

За результатами проведеного аналізу проекту Наказу та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 та 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон), ДРС

встановила:

проектом Наказу пропонується затвердити Інструкцію про вимоги до оформлення документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами (далі - Інструкція), якою встановлюються вимоги до оформлення та змісту документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, а також передбачено визнати такими, що втратили чинність накази:

- Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України:

від 10 лютого 1995 року № 7 «Про затвердження Інструкції про зміст та порядок складання звіту проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин на підприємстві», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 15 березня 1995 року за № 61/597;

Державна регуляторна служба України

РІШЕННЯ № 254 від 15.06.2023

Підписав: Кучер Олексій Володимирович

Сертифікат: 6FA97849F1B2570D040000088690000BAEF0100

Дійсний: з 13.06.2023 14:27:07 по 13.06.2024 14:27:07

від 09 березня 2006 року № 108 «Про затвердження Інструкції про загальні вимоги до оформлення документів, у яких обґрунтовуються обсяги викидів, для отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для підприємств, установ, організацій та громадян-підприємців», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 29 березня 2006 року за № 341/12215;

- Міністерства екології та природних ресурсів України:

від 30 жовтня 2014 року № 348 «Про внесення змін до Інструкції про загальні вимоги до оформлення документів, у яких обґрунтовуються обсяги викидів, для отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для підприємств, установ, організацій та громадян-підприємців», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 20 листопада 2014 року за № 1477/26254;

від 01 березня 2017 року № 97 «Про затвердження Змін до Інструкції про зміст та порядок складання звіту проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин на підприємстві», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 23 березня 2017 року за № 394/30262;

- Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 19 травня 2022 року № 202 «Про внесення змін до Інструкції про зміст та порядок складання звіту проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин на підприємстві», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 06 червня 2022 року за № 605/37941.

Разом з цим, нижче зазначаємо зауваження та пропозиції, які стосуються редакції проекту Наказу.

1. Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності (далі – Перелік), затверджений Законом України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності».

Пунктом 30 Переліку передбачений **дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами** як документ дозвільного характеру.

Тому по тексту проекту наказу пропонуємо зазначати повну назву документа дозвільного характеру, а саме **«дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами»**, або в пункті 1 розділу I «Загальні положення» проекту Наказу надати скорочення, а саме **«... дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами (далі – дозвіл на викиди)...**».

2. Абзацом п'ятим підпункту 2.1 пункту 2 розділу II «Документи, в яких обґрунтовуються обсяги викидів» проекту наказу передбачено **внесення змін до існуючого дозволу на викиди**.

Відповідно до частини одинадцятої статті 11 Закону України «Про охорону атмосферного повітря» (далі – Закон про охорону повітря) у разі зміни параметрів джерел викидів, їх кількості, кількісного та якісного складу

забруднюючих речовин, впровадження заходів щодо скорочення викидів **до** зазначених дозволів вносяться зміни.

При цьому ні Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про дозвільну систему), ні Закон про охорону повітря не передбачає поняття як **«існуючий» дозвіл**, а отже, застосування прикметника «існуючий» або «не існуючий» у відношенні до дозволу є недоречним.

Пропонуємо в абзаці п'ятому підпункту 2.1 пункту 2 розділу II «Документи, в яких обґрунтовуються обсяги викидів» проекту наказу слово **«існуючий»** виключити.

2.1. Відповідно до підпункту 2.3 пункту 2 розділу II проекту наказу у вступній частині документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів наводяться **відомості про об'єкти інших суб'єктів господарювання, які граничать із об'єктом/промисловим майданчиком (назва об'єкта, наявність дозвільних документів, тощо).**

Виникає питання щодо доречності та обґрунтованості вимоги зазначати суб'єктом господарювання відповідні відомості про інших суб'єктів господарювання **(назва об'єкта, наявність дозвільних документів, тощо)**, якими він не зобов'язаний володіти та розпоряджатися.

При цьому Закон про дозвільну систему не використовує терміну «дозвільні документи», а натомість визначає **документ дозвільного характеру** (частина перша статті 1 Закону).

Пропонуємо підпункт 2.3 пункту 2 розділу II проекту наказу виключити.

3. Відповідно до пункту 16 розділу II проекту наказу інформація про отримання дозволу для ознайомлення з нею громадськості повинна включати, серед іншого, **мету отримання дозволу на викиди.**

У розумінні Закону про дозвільну систему **дозвіл** як документ дозвільного характеру **видається суб'єкту господарювання у разі надання йому права на провадження** певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності та/або, без наявності якого суб'єкт господарювання не може проваджувати певні дії щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності.

Отже, метою отримання суб'єктом господарювання будь-якого документа дозвільного характеру є набуття права на здійснення певного виду господарської діяльності **(у даному випадку право на здійснення господарської діяльності, пов'язаної з викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами).**

Пропонуємо виключити положення щодо інформації **про мету отримання дозволу** з переліку інформації, зазначеної в пункті 16 розділу II проекту наказу або редакційно доопрацювати в цій частині.

4. Редакція пункту 17 розділу II «Документи, в яких обґрунтовуються обсяги викидів» проекту Наказу передбачає подання **повідомлення про намір отримати дозвіл на викиди для подачі в місцеві друковані засоби масової інформації.**

Згідно зі статтею 10 Закону про охорону повітря одним з обов'язків суб'єктів господарювання щодо охорони атмосферного повітря є, зокрема, подання в електронній формі повідомлення про намір отримати дозвіл на викиди для його подальшого публічного розміщення.

Необхідно редакцію пункту 17 розділу II «Документи, в яких обґрунтовуються обсяги викидів» проекту наказу привести у відповідність до статті 10 Закону про охорону повітря.

Враховуючи вищевикладене, проект наказу потребує доопрацювання.

Засадами державної регуляторної політики, визначеними Законом, встановлюється необхідність доведення регуляторним органом доцільності прийняття та впровадження в дію кожного окремого регуляторного акта.

При цьому, враховуючи вимоги статті 21 Закону, ДРС приймає рішення про погодження або про відмову в погодженні проектів регуляторних актів з урахуванням як самого проекту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, аналіз регуляторного впливу (далі – АРВ).

Відповідно до вимог статті 1 Закону АРВ – документ, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проекту регуляторного акта принципам державної політики.

У цьому випадку наданий розробником АРВ до проекту наказу не в повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами) (далі – Методика).

Так, у розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики, розробник має чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання; зазначити дані у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, її масштаб та важливість; зробити аналіз цієї проблеми та оцінку її важливості, зокрема, зробити короткий аналіз причин, через які вона виникла, та описати масштаб проблеми.

Однак розробником не доведено, що надана для погодження редакція проекту наказу дозволить вирішити визначені проблеми та досягнути задекларованих цілей.

Враховуючи зазначене, наведена в цьому розділі АРВ інформація не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципу доцільності, оскільки розробником не доведена наявність проблеми, що потребує державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення.

У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ розробник повинен визначити всі прийнятні альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання, обрати для проведення оцінки

альтернативних способів досягнення цілей не менше двох альтернатив, стисло описати їх та навести аргументи щодо переваги обраного способу.

Зауважуємо, що при розробці АРВ необхідно зробити всебічний аналіз ситуації та описати не лише позитивні, а й негативні фактори.

Однак розробник обмежився виключно текстовим і формальним описом вигод і витрат держави та суб'єктів господарювання від застосування обраних альтернатив. При цьому визначена розробником Альтернатива 1 «Збереження чинного регулювання» не проаналізована. Натомість зазначено, що при збереженні існуючого регулювання відсутні будь-які вигоди для держави та суб'єктів господарювання.

Крім того, в таблиці «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання» Альтернатива 2 «Прийняття проекту акта» розробник не зазначає реальні витрати для суб'єктів господарювання, які виникнуть для реалізації норм зазначеного проекту.

Інформуємо, що аналіз вигод та витрат показує соціальну та економічну доцільність запропонованого регулювання, допомагає оцінити вплив, який може мати регуляторний акт на інтереси різних груп (держави, суб'єкти господарювання, громадяни).

Підсумовуючи викладене, вказані обставини унеможливають надання об'єктивної оцінки тому, наскільки обраний розробником спосіб державного регулювання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що є порушенням принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Виходячи з наведеного, за результатами розгляду проекту наказу та аналізу його регуляторного впливу встановлено, що проект регуляторного акта розроблений без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики: доцільності, ефективності та збалансованості, визначених вимогами статті 4 Закону; статті 5 Закону, в частині недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти та статті 8 Закону, в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики.

Ураховуючи зазначене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту Наказу «Про затвердження Інструкції про вимоги до оформлення документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами».

**Голова Державної регуляторної
служби України**

Олексій КУЧЕР